

Onderweg naar morgen

Liturgiesuggesties:

Gezang 488b: 1, 2 en 3

Opwekking 124: 1 en 3

Psalm 84: 1 en 6

Jozua 1

Opwekking 43: 1, 2, 3 en 4

Na verkondiging: Gezang 442: 1 en 4

Geloofsbelijdenis zingen

Na zegen: Gezang 304: 1, 2 en 3

Gemeente van onze Here Jezus Christus, jongens en meisjes, broeders en zusters,

Millennium-proof.

Onbarmhartig tellen de secondenwijzers terug.

Op de Eiffeltoren in Parijs.

Op Timesquare in Londen.

Op je millennium-Swatchhorloge.

Nog maar 264 dagen te gaan - als ik tenminste goed geteld heb - en we knallen met z'n allen naar het jaar 2000.

Voor veel mensen is het die avond werken geblazen.

Want niemand weet precies of al onze computers wel millennium-proof zijn.

Doom-denkers voorspellen een geweldige wereldwijde ramp.

Russische raketten die ineens niet meer onder controle zijn.

Satellieten die uit hun baan om de aarde omlaag zouden kunnen vallen.

Energiebronnen die plotsklaps opdrogen.

Wat en wie is er echt millenniumproof?

Veel mensen zijn nu al in de ban van het millennium, van het nieuwe duizendjarige rijk.

En ik ben bang dat het de komende maanden nog wel erger zal worden.

Millennium - 1000 jaar.

Het roept bij mij tegenstrijdige gedachten op.

Ik denk aan Neo-Nazi's en hun duizendjarig rijk.

Een Rijk, waarin alleen plaats is voor raszuivere supermensen.

Ik denk ook aan het laatste Bijbelboek: Openbaring.

Aan een Rijk, waarin er vrede zal zijn voor mens en dier als Jezus op aarde terug zal zijn.

Millennium-proof. Of te wel ... ben jij er klaar voor?

Is je geloof ... klaar voor de grote oversteek naar het jaar 2000?

*

In de Bijbel hebben we samen gelezen over Jozua.

Jozua, de zoon van een zekere Nun.
Een heel Bijbelboek beschrijft een deel van zijn leven.
Je komt - overigens - Jozua al eerder in de Bijbel tegen.
Voor het eerst in Exodus 17.
Daar lezen we over de oorlog die het volk Amelek tegenover het slavenvolk uit Egypte voert.
Jozua is de leider, de aanvoerder van Israël in deze oorlog.
Amelek wordt verslagen, Israël wint - met Gods hulp - de strijd.
Vervolgens komen we Jozua tegen in de geschiedenis van de twaalf verspieders.

Numeri 13 en 14. Jozua is één van de twaalf.
Samen met Kaleb heeft ook hij de reuzen van Kanaän gezien.
Maar met hulp van de HERE moet het toch mogelijk zijn het land, dat overvloedig van rijkdom, te veroveren en het in bezit te nemen.
Een opvallend detail in deze geschiedenis is dat Jozua dan pas zijn nieuwe naam krijgt.

Je weet misschien dat namen in de Bijbel altijd een bijzondere betekenis hebben.
Toen Jozua geboren werd gaf zijn vader Nun hem de naam: Hosea.
Hosea is de naam waarmee Jozua werd geboren.
Hosea betekent: bevrijding.
Ongetwijfeld zal zijn vader daarbij gedacht hebben aan de tijd in Egypte.
Hosea, bevrijding!
Ik kan mij voorstellen dat ouders - die verdreven zijn uit Kososvo - een vergelijkbare naam aan hun pasgeboren zoontje zouden kunnen geven.
Hosea, bevrijding.
Een wens, een gebed waarin je je diepste gevoelens wilt leggen.

Nu, vlak voor het moment dat de twaalf verspieders worden uitgezonden verandert Mozes de naam van de zoon van Nun: Hosea in ... Jozua.
Hosea betekende: bevrijding.
Jozua betekent: de HERE bevrijdt.
Die naamsverandering is een teken van bemoediging.
De HERE is het die bevrijdt.
De God, die Zich aan dit slavenvolk heeft willen verbinden.
Een bemoediging, die naamsverandering van Hosea in Jozua.
Want ze zullen enerzijds ontdekken dat het land een prachtig land is, overvloedig van melk en honing.
Maar anderzijds zullen ze ontdekken dat er reuzen wonen in versterkte steden met hele hoge muren.
Jozua's naam moet heel het volk van Israël eraan herinneren dat de HERE met hen is. Hij bevrijdt.

*

En dan komen we Jozua tegen als de opvolger van Mozes.
Mozes die de opdracht van de HERE krijgt om te sterven.
Dat klinkt misschien wat vreemd.
Maar in Deuteronomium 32 vers 49 en 50 kun je lezen dat God tot Mozes zegt:
"Beklim dit gebergte, de Abarim - de berg Nebo, die in het land Moab ligt, tegenover

Jericho - en aanschouw het land Kanaän, dat Ik de Israëlieten in bezit zal geven, en sterf ! op de berg, die gij beklimmen zult ..."
Mozes mag het beloofde land van dichtbij zien.
Hij mag het land echter niet binnengaan.
Dat is het oordeel van de Here God.
Zijn toorn komt niet op het volk neer, maar op Mozes.
Omwille van het volk Israël is de HERE boos, vertoornd op Mozes. (Deut. 1: 37v)
Plaatsvervangend ondergaat hij de straf in plaats van het volk.
Zie je de lijnen lopen van Mozes naar Jezus?
Jozua, de zoon van Nun, zal nu de leidersrol van Mozes overnemen.
Hij zal wél het beloofde land mogen binnengaan.
Mozes niet.
Hij sterft en zijn graf heeft niemand ooit kunnen terugvinden.

*

En daar staat Jozua dan.
Op de grens van een nieuw millennium, zou je kunnen zeggen.
Een 'eeuwigheid' ligt achter hem.
Een 'eeuwigheid' ligt voor hem.
Op de grens van oud naar nieuw.
40 Jaar zwerven door de woestijn.
En een onbekende toekomst tegemoet.
Ik moest bij het schrijven van de preek voortdurend denken aan al die vluchtelingen uit Kososvo.
Waren het er niet 50.000 die in één nacht op transport waren gezet?
500 Bussen vol?
Dagenlang hebben ze in een niemandsland tussen Kosovo en Albanië door gebracht.
We werden er via de televisiecamera's met de neus opgedrukt.
En ineens waren ze verdwenen.

Zo zie ik Jozua daar ook staan.
In een soort van niemandsland.
De Jordaan is de grens.
Het volk is gelegerd in de buurt van Sittim.
Ze moeten - om het door de HERE beloofde land te kunnen binnengaan - eerst de Jordaanvallei door.
En aan de overkant van de Jordaan - twee uur lopen van de rivier - daar ligt de sleutelstad Jericho.
Het middelpunt van de Jordaanvallei.
Met metersdikke muren.
Een binnenmuur van zo'n vier meter dik.
En een buitenmuur van zo'n twee meter dik.
Zeven tot tien meter hoog.
Een vestingstad, die je niet in een handomdraai kunt innemen.
Wat moet je?
Een weg terug is er niet. Je moet de grens over.
De rivier die scheiding maakt tussen dood en leven.

Jozua heeft duidelijk een probleem.
Zijn eigen 'millennium'-probleem.
Mozes is er niet meer.
De knecht des HEREN, die in zo'n nauwe, open verbinding stond met de hemel.
Jozua staat er helemaal alleen voor.
Hij zal voortaan leiding moeten geven.
'Onderweg naar morgen!'
Zijn geloof wordt behoorlijk op de proef gesteld.
Mozes had hem - bij handoplegging - een deel van zijn wijsheid overgedragen.
Maar Jozua is niet Mozes.
Mozes was de grote profeet, die de HERE gekend heeft van aangezicht tot aangezicht. (Deut. 34:10)

Zoals Mozes is er in Israël geen profeet meer opgestaan.
Wat een tekenen en wonderen heeft Mozes niet verricht.
Ik kan me voorstellen dat Jozua zich klein voelt.
Een enorme verantwoordelijkheid rust op zijn schouders.
Mannen, vrouwen, kinderen, ouden van dagen ... ze kijken tegen hem op.
Ze hebben grote verwachtingen van een zich klein-voelende Jozua.

*

Op die grens van een nieuwe tijd laat de HERE opnieuw van Zich horen.
Bemoedigend. Luister maar.
Het begin van de schriftlezing van vandaag: "Het geschiedde na de dood van Mozes, de Knecht des HEREN, dat de HERE tot Jozua, de zoon van Nun, de dienaar van Mozes, zeide: Mijn knecht Mozes is gestorven; welnu, maak u gereed, trek over de Jordaan hier, gij en dit gehele volk, naar het land dat Ik hun, de Israëlieten, geven zal. Elke plaats die uw voetzool betreden zal, geef Ik ulieden, zoals Ik tot Mozes gesproken heb."
(De grenzen van het land worden vervolgens aangegeven: noord, Oost, Zuid en West.)
En dan vervolgt de HERE: "Niemand zal voor u standhouden al de dagen van uw leven; zoals Ik met Mozes geweest ben, zal Ik met u zijn; Ik zal u niet begeven en u niet verlaten. Wees sterk en moedig ..."

*

Onderweg naar morgen. Is je geloof millenniumproof?
Toen we daar de afgelopen week met ons voorbereidingsgroepje over nadachten hadden we daar eigenlijk helemaal niet zoveel moeite mee.
Wat verandert er eigenlijk voor ons bij de wisseling van het millennium?
Misschien dat we niet meer in guldens maar in euro's zullen moeten gaan rekenen.
En misschien dat we met z'n allen moeten nadenken over de wederopbouw van Kososvo en Servië.
Maar onderweg naar morgen zijn we veel meer bezig met het plannen van onze eigen toekomst.
We maken ons druk over een studie, over het vinden van een baan.

We denken na over keuzes die we moeten maken of die bijna automatisch wel voor ons gemaakt worden.

Misschien dat we nog even denken aan enge ziektes die je zomaar in de Westfriese Flora of in een bubbelbad kunt oplopen.

Maar zo gek als sommigen zijn ... die denken aan het maken van een millennium-baby ... of die met hun miljoenen-verslindende vuurwerk wel een gat in de hemel willen schieten ... nee zo gek zijn wij tenminste niet.

We blijven liever met beide benen op de grond.

We laten ons niet meesleuren in de gekte rondom het jaar 2000.

Oké. Maar hoe zit het dan met je geloof?

Is je geloof - onderweg naar morgen - millenium-proof?

Of crashed je geloof zoals het vandaag bij steeds meer mensen is stukgelopen op de vragen van het leven?

Of mag ik het - zoals een oude broeder in mijn vorige gemeente eens zei - met zijn woorden in deze tijd zeggen: Staat er in je geloofspaspoort voor de volgende eeuw al het stempel van de Here Jezus?

Geloof. In de Bijbel heeft dat altijd met twee werkwoorden te maken.

Geloof dat is ... vertrouwen én gehoorzamen.

'Vertrouwen.' Geloofs-vertrouwen.

Heb je een goede vriend, een goede vriendin?

Is die te vertrouwen?

Kun je er van opaan dat - als je hem of haar iets verteld - dat het onder jullie blijft?

Kun je - als het nodig is - een beroep op hem of haar doen?

Laat die ander je niet vallen?

In de Bijbel heeft geloven te maken met je hoofd, je verstand ... met je hart ... en met je handen.

Als ik zeg: Ik geloof dat God de wereld met alles erop en eraan goed geschapen heeft ...

Of als ik zeg: Ik geloof dat de Here Jezus ook voor mijn zonden aan het kruis is gestorven ...

Dan zijn dat feiten die ik een plekje in m'n verstand heb gegeven.

Dat geloof ik met m'n hoofd.

Dat weet ik vast en zeker.

Daar kan niemand me vanaf brengen.

Maar geloven ... dat doe je ook met je hart.

Persoonlijk, bevindelijk geloven.

Want m'n hoofd staat ook in verbinding met m'n hart.

Wat ik met m'n verstand geloof heeft alles te maken met een relatie die ik heb met God en met de Here Jezus.

Immers ik geloof ín God de schepper.

En ik geloof ín Jezus Christus mijn Verlosser.

En ik geloof ook ín de Heilige Geest die mij helpt om als christen te leven.

Geloven doe je dus ook met je hart.

En natuurlijk ook met je handen.

Ik zei al ... geloven is niet alleen 'vertrouwen' ...

Geloven is ook 'gehoorzamen'.
Met je handen, met concrete daden.
Christen-zijn in de praktijk van elke dag.

Even terug naar Jozua. 'Is je geloof millennium-proof?'
"Trek over de Jordaan hier, gij en dit gehele volk."
Het is net zo'n opdracht als eens Abram kreeg.
In geloofsvertrouwen op weg gaan.
Een onbekend toekomst tegemoet.
Geloofsvertrouwen. Je kunt op God rekenen.
Hij zal straks een weg banen ... dwars door het water van de doodsrivier, de Jordaan.
Door de sterke muren van de ten dode opgeschreven sleutelstad Jericho.
God baant een weg. Hij gaat voor Jozua en Israël uit.
"Elke plaats die uw voetzool betreden zal, geef Ik ulieden."

Is je geloof millennium-proof?
Vorige week zondag mochten we samen het Paasfeest vieren.
Het feest van de opstanding van de tweede Jozua: Jezus.
Ook voor Hem heeft God een weg gebaad.
Door het graf ... een weg naar het beloofde Land.
Hij vraagt ons, jou en u en mij, Hem te volgen.
Over de tijdgrens van een nieuw millennium ... op weg naar zijn grote Toekomst.
Jezus volgen ... in geloof.
In vertrouwen en in gehoorzaamheid.
In eigen kracht kom je ongetwijfeld bedrogen uit.
Er hoeft niet zoveel te gebeuren of je geloof kan crashen op de harde werkelijkheid van de wereld waarin wij nu leven.
Gods beloften gaan met je mee.

*

"Wees sterk en heb goede moed."
Drie keer kom je in Jozua 1 deze woorden van God tegen.
Als een bemoediging.
Ook uit de Jezus horen we deze woorden. Johannes 16 vers 33:
"In de wereld zult gij verdrukking hebben, maar hebt goede moed, Ik heb de wereld overwonnen."
In het spoor van Jozua, in het spoor van de Here Jezus, gaan wij op weg naar het jaar 2000.
Onderweg naar morgen.
Op de bonne-fooi. In goed vertrouwen, in goed geloof.
Want het is eens en voor altijd 2000 jaar geleden Pasen geweest.
Amen.

Ds. Jan K.C. Kronenberg, Leeuwarden 11 april 1999

! Graag een mailtje wanneer deze preek in een gemeente wordt gelezen. !